

OSNOVNE ČINJENICE ANTRAKS

Šta je Antraks?

Antraks je ozbiljno oboljenje izazvano bakterijom (*Bacillus anthracis*) u obliku spora. Bakterija je vrlo sitan jednoćelijski organizam. Spora je uspavana ćelija, koja se pod određenim uslovima može probuditi. Postoje tri vrste antraksa: kožni, plućni i probavni.

Kako se dobije Antraks?

Nije poznato da se Antraks prenosi sa osobe na sobu. Antraks se može prenijeti prirodno dodiranjem sa zaraženom zemljom ili životinjom ili namjerno koristeći ga kao oružje.

- Antraks životinjskog porijekla. Ljudi se mogu zaraziti antraksom dodiranjem sa zaraženim proizvodima životinjskog porijekla ili udisanjem spora antraksa iz zaraženih proizvoda životinjskog porijekla (na primjer, vune). Ljudi se isto tako mogu zaraziti sa probavnim antraksom jedući nedovoljno kuhano meso od zaraženih životinja.
- Antraks kao oružje. Antraks se također može upotrijebiti kao oružje. To se dogodilo u USA 2001 godine. Antraks je namjerno pušten u poštanski sistem u obliku praha zapakovanog u pisma, što je izazvalo 22 slučaja infekcije antraksom.

Koji su simptomi?

Simptomi (znaci bolesti) antraksa se razlikuju zavisno od tipa oboljenja:

- **Kožni:** Prvi simptom je mala rana koja se pretvara u plik. Plik se zatim pretvara u kožni čir, crn u sredini. Rana, plik i čir nisu bolni.
- **Probavni:** Prvi simptomi su mučnina, gubitak apetita, krvav proljev i povišena temperatura, praćeni jakim stomačnim bolovima.
- **Plućni:** Prvi simptomi nakon udisanja antraksa podsjećaju na simptome prehlade ili gripe, i mogu biti praćeni bolovima u grlu, blago povišenom temperaturom i bolovima mišića. Kasniji simptomi uključuju kašalj, pritisak u grudima, otežano disanje, umor i mišićni bolovi. (Upozorenje: Ne mora značiti da je osoba zaražena antraksom samo zato što ima simptome prehlade ili gripe.)

Kako brzo se inficirane osobe razbole?

Simptomi se mogu javiti u roku od 7 dana nakon izlaganja bakteriji kod sva tri tipa antraksa. Kod disajnog antraksa simptomi se mogu javiti u roku od jedne sedmice, a može proći i do 42 dana do pojave.

Kako se Antraks liječi?

Antibiotici se koriste za liječenje sva tri tipa antraksa. Rano otkrivanje i liječenje su od velike važnosti.

Kaje su zaštitne mjere nakon izloženosti Antraksu?

Tretman je drugačiji za osobe izložene antraksu, ali koje još ne pokazuju znake bolesti. Zdravstveni radnici će koristiti antibiotike (kao što su ciprofloksacin, doxycyclin, ili penicillin). Uporedo sa antibioticima, može se dati i vakcina protiv antraksa kako bi se spriječila infekcija antraksom.

Može li se Antraks spriječiti?

Postoji vakcina protiv antraksa, ali još uvijek ne za široku upotrebu. Vakcinu može dobiti svako ko bi mogao doći u dodir sa antraksom, uključujući određene pripadnike oružanih snaga SAD-a, laboratorijske radnike, i radnike koji ulaze ili izlaze iz zaraženih zona. U slučaju napada antraksom kao biološkim oružjem, vakcina se također može dati i osobama koje su bile izložene antraksu.